

Nuuksion kansallispuiston kävijätutkimus 2022 – eväsretkeilijöiden suosiossa

Kirsi Nikkola

Metsähallitus, Vantaa, 2022
ISBN 978-952-377-063-8 (pdf)
Asianro MH 9352/2022

METSÄHALLITUS
FORSTSTYRELSEN
MEAHCIRÁÐDEHUS

Sisällysluettelo 1/2

Nuuksion kansallispuisto	5
Aineistonkeruu	7
Vastaajat	8
Vastaajien lähtöalueet ja kulkuneuvot	9
Pienet ryhmät	10
Luonto tärkein syy tulla	11
Tärkeimmät aktiviteetit	12
Tärkeimmät käyntikohteet ja reitit	13
Liikkuminen omin voimin	14
Toistuvia käyntejä	15
Yöpyminen kansallispuistossa	16
Yöpyminen lähialueella	17
Kävijöiden rahankäyttö	18
Rahaa käytetään majoitukseen ja kauppastoksiin	19
Paikallistaloudelliset vaikutukset	20

Sisällysluettelo 2/2

- Käynnin hyvinvointivaikutukset 21
- Palvelujen laatu 22
- Odotusten täyttyminen 23
- Häiriötekijät 24
- Ideoita alueen kehittämiseen 25
- Valituksen aiheet 27
- Kiitoksen aiheet 28
- Maksuvalmius palveluista 29
- Eri kulkutapojen sopivuus monikäyttöreiteille 31
- Monikäyttöreittien haasteet 32
- Retkeilijäprofiilit 34
- Vertailua aiempaan tutkimukseen 35
- Tärkeimmät erot aiempaan verraten 36
- Nuuksion kansallispuiston tulevaisuuden haasteet 37

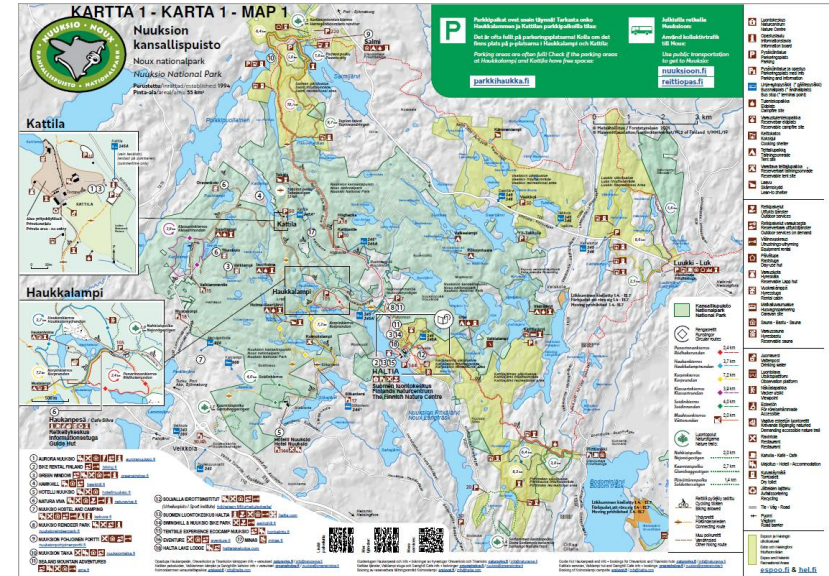

Nuuksion kansallispuisto 1/2

- "Viritä arkesi uudelle tasolle metropolin lähikansallispuistossa. Nuuksion luonnossa voit liikkua monipuolisesti: harrastaa työpäivän jälkeen tai kaupunkilomalla tai pakata repun reippaalle viikonloppuretkelle perheen kanssa. Nuuksion järvet, metsät, laaksot, suot ja kalliot tarjoavat täydellisen retkiympäristön. Piipahda myös Suomen luontokeskus Haltiassa tutustumassa koko Suomen luontoon." (Luontoon.fi)
- Perustettiin vuonna 1994.
- Pinta-ala 56 km².
- Metsähallituksen Luontopalvelut vastaa alueen retkeilyreittien ja rakenteiden huollosta.

Nuuksion kansallispuisto 2/2

- “Nuuksiin on helppoa tutustua kulkemalla merkityjä reittejä pitkin. Sekä aloitteleva retkeilijä että kokenut eränkävijä löytävät itselleen sopivat retkeilymaastot kansallispuiston monien luontopolkujen, ympyräreittien ja muiden reittien joukosta. Nuuksiossa voit retkeillä myös polkupyörällä ja ratsain sekä pyörätuolin tai lastenvaunujen kanssa. Valitse kiinnostava reitti ja löydä luontoon!” (Luontoon.fi)
- Nuuksion kansallispuistossa on yhdeksän eri reittiä: Ympyräreittejä ovat Punarinnankierros 2 km, Haukankierros 4 km, Korpinkierros 6–7,2 km sekä helppokulkuiset Kaarnaispolku 2,7 km ja Soidinkierros 4 km. Yksisuuntainen helppokulkuinen reitti on 1,5 km:n Takalan polku. Muita patikointireittejä ovat ympyräreitit Nahkaispolku 2 km ja Klassarinkierros 3,9 km sekä yksisuuntainen 4,6 km:n yhdysreitti Haukkalampi–Haltia. (Luontoon.fi)
- Vuonna 2022 Nuuksion kansallispuiston käyntimäärä on arviolta 315 000 (arvio annettu 14.11.2022).

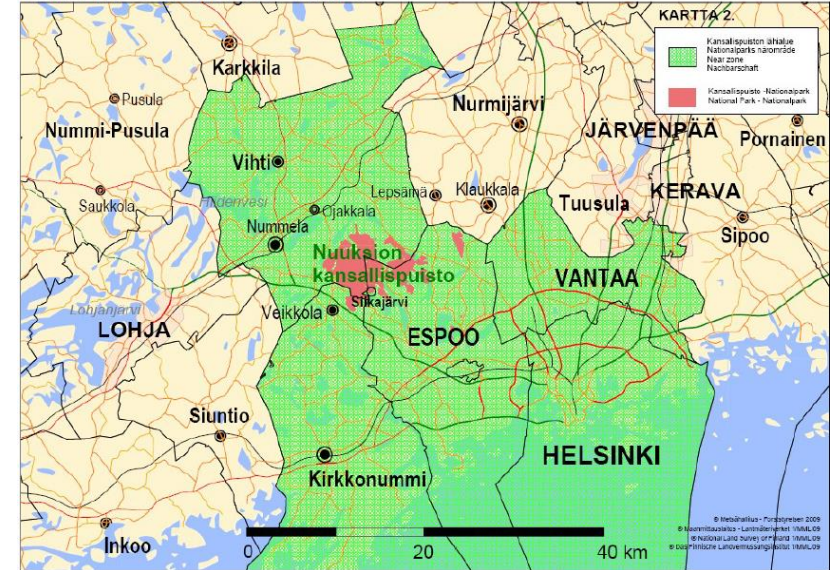

Nuuksion kansallispuiston kartta palveluineen ja reitteineen.

Aineistonkeruu

- Kävijätutkimusaineisto kerättiin paperisella ja sähköisellä kyselylomakkeella 14.2.–23.10.2022. Keruupäiviä oli yhteensä 51.
- Aineisto Nuuksiossa kerättiin kävijöitä haastattelemalla ja postilaatikkokyselynä.
- Aineistonkeruupisteet olivat: Haukkalampi, Kattila, Punjonsuo, Holma-Saarijärvi, Saarilampi–Iso-Holma, Urja, Vääräjärvi, Matalajärvi, Suomen luontokeskus Haltia ja Soidinkierros. Postilaatikkokohteet olivat Kaarniaispolku–Veikkola P, Kolmoislammet, Pöksynhaara, Soidinkierros ja Takalan laavu.
- Kyselylomakkeessa oli 22 kysymystä, joista 18 oli Metsähallituksen osin moniosaisia vakiokysymyksiä ja neljä aluekohtaisia kysymyksiä maksullisten palvelujen kehittämisestä, kulkuneuvoista, retkeilijäprofiileista ja yhteen sopivista aktiviteeteista monikäyttöreiteillä.
- Vastaajien apuna olivat Nuuksion kansallispuiston sekä lähialueen eli Espoon, Helsingin, Kirkkonummen, Vantaan ja Vihdin kartat.

KARTTA 2 - KARTA 2 - MAP 2

Nuuksion kansallispuiston lähialueen kartta.

Vastaajat

- Kyselyyn saatiin vastauksia yhteensä 699 kappaletta, kun keruutavoite oli 530 vastausta.
- Kävijätutkimukseen vastanneista 51 % oli naisia, 47 % miehiä ja kaksi prosenttia muita.
- Vastaajien keski-ikä oli 40 vuotta.
- Suurin kävijäryhmä olivat 25–34-vuotiaat (31 %), toiseksi suurin 35–44-vuotiaat (27 %) ja kolmanneksi suurin 45–54-vuotiaat (18 %).
- Kävijätutkimukseen saivat osallistua 15 vuotta täyttäneet ja sitä vanhemmat Nuuksion kansallispuistossa tai Suomen luontokeskus Haltiassa vierailleet.

Vastaajien lähtöalueet ja kulkuneuvot

- Paikallisia asukkaita oli 77 % vastaajista.
- Kotimaisia matkailijoita oli 12 % vastaajista, joista noin kahdeksan prosenttia oli Uudeltamaalta lähialueen ulkopuolelta. Kauimpaa oli tultu Oulusta.
- Ulkomaisia matkailijoita oli 11 % vastaajista. Eniten matkailijoita tuli Saksasta (14 kpl), Isosta-Britanniasta (9), Italiasta (9), Ranskasta (8) ja Yhdysvalloista (7).
 - Kävijöitä oli 15 Euroopan maasta: Belgia, Saksa, Espanja, Iso-Britannia, Italia, Liettua, Puola, Ranska, Slovakia, Sveitsi, Tanska, Tšekki, Ukraina, Venäjä ja Viro.
 - Euroopan ulkopuolelta tultiin Hong Kongista, Israelista, Meksikosta ja Yhdysvalloista.
- Käytetyistä kulkuneuvoista yleisimmät olivat tärkeysjärjestyksessä: henkilöauto 72 %, linja-auto tai tilausbussi 36 % ja juna 18 %.
- Viimeksi käytetyt kulkuneuvot: henkilöauto 65 %, linja-auto tai tilausbussi 24 %.

Pienet ryhmät

- Vastaajista 73 % saapui 2–5 hengen seurueessa.
 - Yksin alueella vieraili 21 % vastaajista.
 - Isoja yli kuuden hengen seurueita oli kuusi prosenttia.
 - Liikuntaesteisiä kävijöitä oli vastausten joukossa kolme.
-
- 86 % vastaajista kertoi Nuuksion kansallispuiston olevan matkan ainoa tai tärkein kohde.

Luonto tärkein syy tulla

- Kävijätutkimukseen osallistuneet kertoivat Nuuksion kansallispuistossa käynnin tärkeimmiksi motiiveiksi luonnon kokemisen, luonnon rauhan ja puhtauden.
- Seuraavaksi tärkeimpiä motiiveja vastaajien mukaan olivat rentoutuminen, maisemat ja henkinen hyvinvointi sekä yhdessäolo oman seurueen kanssa.
- Keskivahvoja motiiveja olivat kuntoilu, alueeseen tutustuminen ja mahdollisuus olla itseksen.
- Heikoimpia motiiveja vierailulle olivat omien taitojen kehittäminen, aikaisemmat muistot ja luonnosta oppiminen.
- Muita motiiveja, jotka mainittiin avoimissa vastauksissa olivat mm. koiran ulkoilutus, sienestys, luonnon tarkkailu, luolat ja aarnimetsät, nuotio, seksi, marjastus, valokuvaus, varustetestausta, partio, irtiotto arjesta, hiljentyminen.

Tärkeimmät aktiviteetit

- Kaikkein tärkein aktiviteetti oli retkeily kävellen 37 %.
- Pääasialliset aktiviteetit olivat (voi valita useita):
 - retkeily kävellen 85 %
 - maiseman tai luonnonnähtävyyksien katselu, luonnossa oleilu 47 %
 - telttailu tai muu leirytyminen maastossa 29 %
 - luontoharrastus (luonnon tarkkailu, kasvit, eläimet ym.) 21 %
 - luontopolkuun tutustuminen 21 %
 - vaellus (yöpyminen maastossa) 19 %
 - uinti ja/tai saunominen 15 %.
- Avoimissa vastauksissa (42 kpl) suosituiksi nousivat grillaus tai ruuanlaitto nuotiolla (12) ja ulkona ruokaileminen (8).
- Suurin osa kertoi harrastaneensa yhdestä kolmeen (62 %) aktiviteettia matkansa aikana. Vastaajista 33 % harrasti neljästä kuuteen ja viisi prosenttia seitsemästä yhdeksään aktiviteettia matkansa aikana.

Tärkeimmät käyntikohteet ja reitit

- Tärkeimmät käyntikohteet olivat (voi valita useita):
 - Haukkalammen alue 53 %
 - Suomen luontokeskus Haltia 24 %
 - Kattilan alue 20 %
 - Holma-Saarijärvi 15 %
 - Valkialampi, Valkealampi, Pöksynhaara, Urja, Vääräjärven alue 14 %
 - Siikajärven alue 11 %.
- Tärkeimmät reitit olivat (voi valita useita):
 - Korpinkierros 13 %
 - Yhdysreitti Haukkalampi–Haltia 11 %
 - Haukankierros 9 %
 - Punarinnan kierros 8 %.

Eväsretkellä Haukanholmassa. Kuva: Katri Lehtola.

Liikkuminen omin voimin

- 94 % vastaajista liikkui omin voimin Nuuksion kansallispuistossa kävellen, keskimäärin 10 kilometriä yhtä käyntiä kohden, mediaanin ollessa seitsemän.
- Pyöräillen liikkui noin viisi prosenttia, keskimäärin 30 kilometriä.
- Juosten liikkui noin kolme prosenttia, keskimäärin kahdeksan kilometriä, mediaanin ollessa viisi kilometriä.
- Hiihtäen tai lumikenkäillen liikkui noin kaksi prosenttia, keskimäärin kahdeksan kilometriä.
- Meloen, soutaen tai SUP-laudalla liikkui noin yksi prosentti, keskimäärin yhdeksän kilometriä, mediaanin ollessa kolme kilometriä.
- Uiden oli liikkunut kolme vastaajaa ja yksi kahlaten.

Toistuvia käyntejä

- Kyselyyn vastanneista valtaosa eli 82 % oli käynyt Nuuksion kansallispuistossa aiemmin.
- 18 % oli käymässä alueella ensimmäistä kertaa.
- Viimeisen viiden vuoden aikana kävijät olivat vierailleet Nuuksion kansallispuistossa keskimäärin 31 kertaa, mediaani oli kymmenen.

Luontovalokuvausta. Kuva: Katri Lehtola.

Yöpyminen alueella

- Kävijöistä 34 % yöpyi Nuuksion kansallispuistossa ja he viipyivät keskimäärin reilut puolitoista vuorokautta.
 - Yleisimmin yövyttiin omassa majoitteessa (esim. laavu, telтта) 93 %, keskimäärin alle puolitoista vuorokautta.
 - Toiseksi eniten yövyttiin laavussa (6 %), keskimäärin yksi vuorokausi.
 - Vuokratuvassa yöpyi kaksi vastaajaa.
 - Muita yöpymispaikkoja olivat Metsänhoitajan kämpppä ja retkeilyauto.
- Päiväkävijöitä oli 66 % vastaajista, ja he viipyivät Nuuksion kansallispuistossa keskimäärin reilut kolme ja puoli tuntia.

Yöpyminen lähialueella

- Nuuksion kansallispuiston lähialueella eli Espoossa, Helsingissä, Kirkkonummella, Vantaalla tai Vihdissä yöpyi 60 % kaikista matkailijoista. Matkailijoista 40 % oli päiväkävijöitä.
- Nuuksion kansallispuiston lähialueella yövyttiin eniten hotellissa (40 %), keskimäärin kolme vuorokautta.
- Toiseksi eniten yövyttiin omassa majoitteessa (26 %), keskimäärin kaksi vuorokautta.
- Kolmanneksi eniten lähialueella yövyttiin muualla (18 %), keskimäärin noin viisi vuorokautta. Yleisimmin eli puolet muualla yöpymisistä tapahtui sukulaisten ja ystävien luona. Muita yöpymispaikkoja olivat Airbnb, hostelli ja vuokra-asunto.

Kävijöiden rahankäyttö

- Kyselyyn vastanneet kuluttivat Nuuksion kansallispuistossa ja sen lähialueella yhtä käyntiä kohden keskimäärin 20 euroa.
- Kotimaiset matkailijat käyttivät rahaa käynnillään keskimäärin 44 euroa ja ulkomaiset matkailijat keskimäärin 68 euroa.
- Paikallisten kävijöiden keskimääräinen rahankäyttö yhtä käyntiä kohden oli 10 euroa.

Rahaa käytetään majoittumiseen ja kauppaostoksiin

- Nuuksion kansallispuiston kävijät käyttivät käyntikertaa kohden rahaa keskimäärin:
 - Huoltamo-ostoksiin 2,91 euroa.
 - Paikallisliikenteen kuluihin 1,20 euroa.
 - Ruoka- ja vähittäiskauppaostoksiin 4,34 euroa.
 - Kahvila- ja ravintolaostoksiin 2,93 euroa.
 - Majoittumiseen 6,05 euroa.
 - Ohjelma- ja virkistyspalveluihin 1,02 euroa.
 - Muihin menoihin (mm. kalastusluvat, välinevuokra, saunan vuokra) 1,83 euroa.
- Eniten rahaa käytettiin majoitukseen ja ruoka- ja vähittäiskauppaan. Suurin paikallistaloudellinen tulovaikutus oli kävijöiden majoituksella sekä kahvila- ja ravintolaostoksilla.

Paikallistaloudelliset vaikutukset

- Nuuksion kansallispuiston kävijöiden vuotuisen rahankäytön vaikutukset alueelle vuonna 2022:
 - Kokonaistulovaikutus alueelle oli 6,85 miljoonaa euroa.
 - Työllisyysvaikutukset alueelle olivat 40 henkilötyövuotta.
 - Nuuksion kansallispuiston ollessa matkan tärkein kohde, tulovaikutukset olivat 3,35 miljoonaa euroa ja työllisyysvaikutukset 20 henkilötyövuotta.
- Paikallistaloudelliset vaikutukset kuvaavat kävijöiden rahankäytöstä kohteeseen ja sen lähialueelle syntyviä välittömiä ja välillisiä vaikutuksia.
- Vuoden 2022 käyntimääräarvio Nuuksion kansallispuistossa on 315 000 eli hieman enemmän kuin vuonna 2021, jolloin kävijöitä oli 314 500.

Käynnin hyvinvointivaikutukset

- Nuuksion kansallispuiston kävijät arvioivat tutkimuksessa, missä määrin he olivat kokeneet tämänkertaisen käyntinsä vaikuttaneen sosiaaliseen, psyykkiseen ja fyysiseen hyvinvointiinsa.
- Asteikolla 1–5 (1 = täysin eri mieltä, 5 = täysin samaa mieltä) kävijät arvioivat:
 - Psyykkisen hyvinvointinsa lisääntyneen 4,56
 - Fyysisen hyvinvointinsa lisääntyneen 4,47
 - Sosiaalisen hyvinvointinsa lisääntyneen 4,34.

Palvelujen laatu

- Tyytyväisimpiä oltiin seuraaviin palveluihin: polttopuut huolletuilla tulipaikoilla, Suomen luontokeskus Haltian palvelut, reittien ja rakenteiden turvallisuus, pysäköintipaikat, tiestö ja tienvarsioasteet, kansallispuiston verkkosivut ja taukopaikat.
- Huonoimmat arvosanat saivat yleisötapahtumat, vuokratuvat, pysäköintisovellus Parkkihaukka, välinevuokraus, jätehuolto ja käymälät.
- Ympäristökäytännöistä parhaimmat arvosanat saivat yleinen turvallisuus, yleinen siisteys ja ympäristön viihtyisyys.

Odotusten täyttyminen

- Parhaiten kävijöiden odotuksia vastasivat Nuuksion kansallispuistossa (asteikko 1–5, jossa 1 = erittäin huonosti, 5 = erittäin hyvin):
 - Luonnonympäristö 4,74
 - Reitit ja rakenteet 4,40
 - Harrastusmahdollisuudet 4,38.
- Nuuksion kansallispuiston valtakunnallisesti vertailukelpoinen kävijätyytyväisyysindeksi oli 4,29. Aluekohtainen kävijätyytyväisyysindeksi oli 4,26.

Häiriötekijät

- Suurin osa vastaajista ei kokenut merkittäviä häiriötekijöitä käynnillään Nuuksion kansallispuistossa.
- 15 % vastaajista häiritsivät eniten maaston roskaantuneisuus, 14 % muiden kävijöiden käyttäytyminen ja 14 % liiallinen kävijämäärä, 12 % maaston kuluneisuus ja 12 % liikkumisrajoitukset Matalajärven alueella.
- Muita vastaajien erikseen esille nostamia, avoimissa vastauksissa toistuvia häiriötekijöitä olivat:
 - lentomelu (6 kpl), tiemelu (5), epäselvät tai puuttuvat opasteet (5), laittomat nuotiot (4), rakenteiden tai reittien kunto (4), kaatuneet puut (4), musiikki tai muu meluaminen (4), luminen tai jäinen maasto (3), vähän pyöräreittejä (3), wc epäsiisti tai haiseva (3), parkkipaikat (2), hormillisten tulentekopaikkojen puute (2).
- Yksittäisiä mainintoja saivat: pyöräily kuluttaa polkuja, astioiden pesu järvessä, Korpinkierros-reitillä tulipaikat vain reitin alkupäässä, puun kaaduttua polulle tallotaan uusi mutka polkuun, lammasaitaus, metsäkoneiden jäljet maastossa ja hakkuut lähellä Antiasjärviä, hyttyset, muurahaiset, ohitus, Parkkihaukka ei toiminnassa, rattaiden kanssa pidempi retki ei onnistu, kävijöiden jätteet, vaikeakulkuisuus Högbacka, WC:t merkitty karttaan huonosti, viina, jää oli todella liukasta. Paikallisten mökit (rikkoo autenttisuuden), lentokoneet, moottoritien ääni (mutta näitten kanssa vaan elettävä). Lentokoneiden melusaasteesta voisi verottaa? Moottorikelkka ja moottorikelkan jäljet.

Ideoita alueen kehittämiseen 1/2

Vapamuotoisessa palautteessa saatiin 88 erilaista **kehittämisehdotusta**, joista tässä tärkeimmät:

- Muut palvelurakenteet (29 kpl): Palvelurakenteisiin kohdistuu ristiriitaisia toiveita. Parkkipaikat jakoivat mielipiteitä, osa toivoi lisää (4) ja parempia parkkipaikkoja, osa vastusti palvelurakenteiden (5) rakentamista syrjäisemmille alueille ja järville, jotta kävijämäärät pysyisivät pieninä ja tunnelma säilyisi. Palvelurakenteista roskiksia tai kierrätyspisteitä (2) toivottiin lisää. Sekä maksuttomia (4) että maksullisia (2) telttailupaikkoja kaivattiin lisää syrjäisempiin osiin, koska yöpymispaikat Pöksynhaara ja Valkealampi ovat ruuhkaisia (2). Lukitsemattomia tulentekopaikkoja (5) kaivattiin lisää erityisesti järvien rannoille. Vesipisteitä kaivattiin lisää (3).
- Reitit (14): Olisi kiva, jos Nuuksiossa olisi enemmän merkittyjä reittejä myös hiljaisemmissa osissa, jotta olisi helpompi tehdä pitkiä vaelluksia täällä. Toive olisi yhdistävä reitti Haukkalammentieltä Pöksynhaaraan. Jos voisi tehdä puistoon enemmän ympyräreittejä kuin suoraa. Osa polkuverkostosta alkaa olla puiden ja pensaiden takia kasvamassa umpeen. Pitkospuuta voisi kohentaa esim. Iso-Holmalla ja Holma-Saarijärvellä. Lapset toivovat lisää hauskoja pitkospuureittejä. Kansallispuistoon toivotaan lisää pitkiä, merkittyjä maastopyöräilyreittejä maastoon. Ensikertalaisen voi olla hankala löytää pyöräilyreittejä.
- Muu luonnon virkistyskäyttö (12): Maahanmuuttajille voisi opettaa muut huomioon ottavaa retkeilykulttuuria ruuhkaisilla alueilla kansallispuistossa ja retkeilyalueilla. Paremmat opasteet koskien tulentekoa luonnossa. Yleisestä retkeilyetiketistä olisi hyvä informoida kävijöitä (musiikki, leirytyminen). Tarvetta on yleinen tietoisuuden lisääminen tulenteon ja leirytyksen sallittavuudesta.

Ideoita alueen kehittämiseen 2/2

- Jätehuolto (9): Vessoja toivottiin joka telttailupaikalle (4) ja muuallekin puistoon (1). Kävijöitä on niin paljon, että luonto kärsii ja on roskaista. Roskiksia (3) toivottiin reiteille, nuotiopaikoille ja bussipysäkeille. Roskien kuljetus nuotiopaikalta pois. Ehkä ajoittaisia leiripaikan siivouksia.
- Maasto-opasteet ja viitat (9): Nuuksio on hieno paikka retkeillä, mutta kartat ja viitoitukset ovat onnettomia. Itselläni on oma maastokartta mukana, jota ilman hieman kauempana ei pärjää, vaikka poluilla kävelisikin. Lisää opasteita pyöräreiteille. Kyltit Matalajärven lintutornille kuntoon. Tulipaikoille tarkempi ohjeistus metsäpalovaroituksesta ja tulenteon rajoituksista. Telttapaikkaopasteet poluille. Telttapaikkojen karttoihin voisi lisätä "olet tässä" -merkinnän. Kattilasta tulevalle yhdysreitille voisi lisätä opasteita Klassarinkierrokselle tai Saarilammelle.
- Muu opastusaineisto (6): Metsähallituksen yhteystiedot voisi lisätä maastoon tai taukopaikoille. Muutamia lempeitä, selkeitä ja näkyviä muistutuksia siisteydestä ja roskaamisesta. Leiriytymispaikoille toivottaisiin selkeitä ohjeistuksia hiljaisuutta koskien (mitä tarkoittaa, mistä mihin asti on hiljaisuus). Voisiko telttapaikoilla olla muistutuskyltti hiljaisuudesta esim. klo 22 jälkeen. WC:n sijainnit olisi hyvä merkitä karttaan.
- Joukkoliikenteen kehittämiseen liittyvä idea (4): Toivoisin alueelle vielä parempia julkisia yhteyksiä, esim. useampia bussilinjoja, Saarijärven bussille enemmän vuoroja. Tiheät julkiset kulkuyhteydet kansallispuistoon ja sieltä pois. Pitäisi olla muitakin vaihtoehtoja kuin Espoon kaupungin kautta!

Valituksen aiheet

Vapaamuotoisessa palautteessa saatiin 25 **valitusta** ja yksi **tiedustelu**, mistä tässä tärkeimmät:

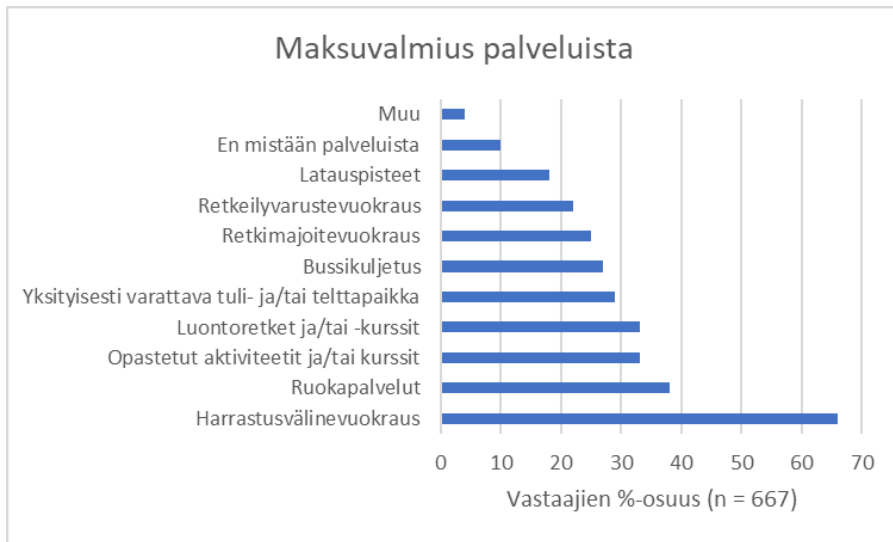
- Muu luonnon virkistyskäyttö (5 kpl): Luvaton tulenteko ja irtokoirat häiritsevät. Samoin musiikin soitto kovalla äänellä ja muu meluaminen erityisesti yöaikaan.
- Muut palvelurakenteet (5): Yöpymispaikat ovat ruuhkaisia. Saunojen saatavuus huonoa, ei yleistä saunaa käytössä. Parkkipaikat ovat hankalissa paikoissa ja välillä huonossa kunnossa. Vesipisteitä on huonosti.
- Maasto-opasteet ja viitat (2): Opasteita selkeämmäksi. Missään ei kerrota, minkä värinen neliö kuvastaa mitäkin reittiä.

Kiitoksen aiheet

Vapaamuotoisessa palautteessa saatiin 49 **kehua** sekä lisäksi muita kommentteja:

- Muu luonnon virkistyskäyttö (15): Hieno puisto! Me olemme hyvin iloisia tultuamme tänne Pariisista. Kiitos kaikesta. Meille on hyvin erityislaatuista olla täällä ja nauttia kauniista luonnostanne, tehdä nuotio ja syödä eväitä, uida järvissä ja viettää aikaa metsässä. On hienoa, että on näin hieno paikka telttailuun ja vaeltamiseen lähellä Helsinkiä. Kiva, kun Nuuksiosta löytyy näitä rauhallisiakin seutuja! Paras vaelluskokemus, mitä meillä on koskaan ollut. Todella hieno paikka, hyvä luontokokemus. Pitäkää tunnelma sellaisena kuin se on, kiitos. Kiitos tästä PK-seudun ainoasta järkevästä vaelluskohteesta! Toivon, että Nuuksion metsiä saa kuntoutettua lähemmäs luonnontilaa kaikilla alueilla! Kiitokset Metsähallitukselle työstä eräilyn hyväksi! Nuuksio on hieno paikka! Kiitos huolenpidosta! Kiva, kun päästiin uimaan. Nuuksio on todella tärkeä ja arvokas paikka liikkua ja nauttia luonnosta!
- Muut palvelurakenteet (6): Elävän tulen merkitys hyvinvoinnille on erittäin merkittävä. Mahtavat vessat, tulipaikat, polttopuut, yöpymispaikat. Rakastan paikkoja, joissa voi tehdä tulen, se tekee patikoinnista nauttavampaa.
- Reitit (3): Esteettömät reitit ovat hieno juttu. Reitistöt ovat erinomaiset. Kansallispuisto on todella kaunis ja tulen takaisin aina, koska täällä on niin paljon reittejä nähtäväksi ja patikoitavaksi.
- Jätehuolto (1): Todella hyvin hoidetut vessat: juokseva vesi, saippuaa jne. ... ooh!

Maksuvalmius palveluista 1/2

Maksuvalmius palveluista.

Maksuvalmius palveluista tärkeysjärjestyksessä (voi valita useita):

- Harrastusvälinevuokraus (mm. pyörä, kanootti, lumikengät) 66 %
- Ruokapalvelut (mm. retkievää, ateriat, maastoruokailut) 38 %
- Luontoretket ja/tai -kurssit (mm. sienet, marjat, linnut) 33 %
- Opastetut aktiviteetit ja/tai kurssit (mm. maastopyöräily, melonta) 33%
- Yksityisesti varattava tuli- ja/tai telttapaikka 29 %
- Bussikuljetus Haltia-Haukkalampi/Kattila-Haltia 27 %
- Retkimajoitevuokraus (mm. telta, tentsile) 25 %
- Retkeilyvarustevuokraus (mm. kumisaappaat, keitin, rinkka) 22 %
- Latauspisteet (mm. sähköauto tai -pyörä) 18 %
- Ei mistään palveluista 10 %.

Maksuvalmius palveluista 2/2

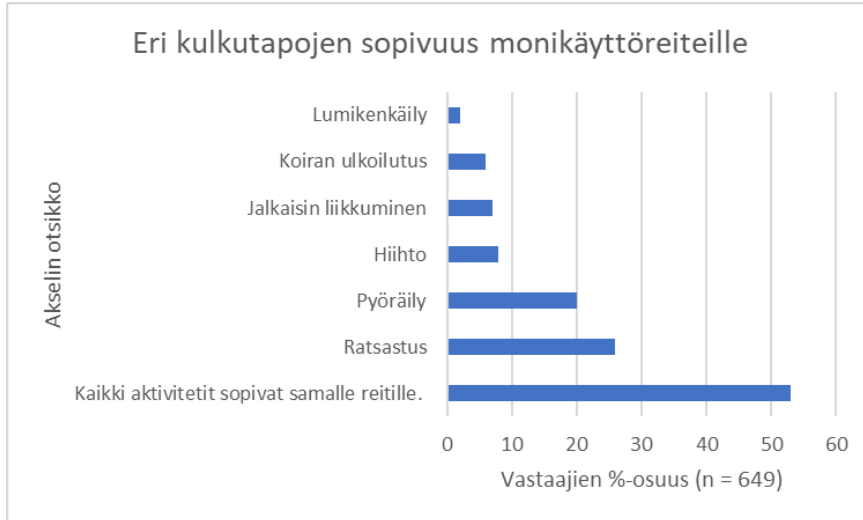
Avoimessa kohdassa ilmaistu halukkuus maksaa muista palveluista (4 %):

- Vuokratuvat tai -mökki (4 kpl)
- Kahvilapalvelut, kauppa tai kioski, kesäkauppa-auto josta saisi edullista retkiruokaa, jäätelö (4)
- Vuokrattava sauna (3)
- Kurssit: kokkaus luonnossa, kalliokiipeilyn perusteet, suunnistus, erätaidot (3)
- Parkkipaikat esim. lähempänä Vihdintietä (2)
- WC (2)
- Suihku
- Olen ollut opastetulla melontaretkellä aiemmin
- Maasto- tai läskipyörä
- Retkeilyautolla leirintä
- Polttopuut halvalla
- "Vartijat" – turvapalvelu yleensä
- Bussilinjoja muualtakin kuin Espoon kautta
- Kansallispuistossa ei tarvita liikaa palveluja.

Lämmintä leipäjuustoa nuotiolla. Kuva: Alina Tuomisto.

Eri kulkutapojen sopivuus monikäyttöreiteille

Eri kulkutapojen sopivuus monikäyttöreiteille.

- Mitkä kulkutavat eivät sovi monikäyttöreiteille (voi valita useita)?:
 - Kaikki aktiviteetit sopivat samalle reitille 53 %
 - Ratsastus 26 %
 - Pyöräily 20 %
 - Hiihto 8 %
 - Jalkaisin liikkuminen 7 %
 - Koiran ulkoilutus 6 %
 - Lumikenkäily 2 %.

Monikäyttöreittien haasteet 1/2

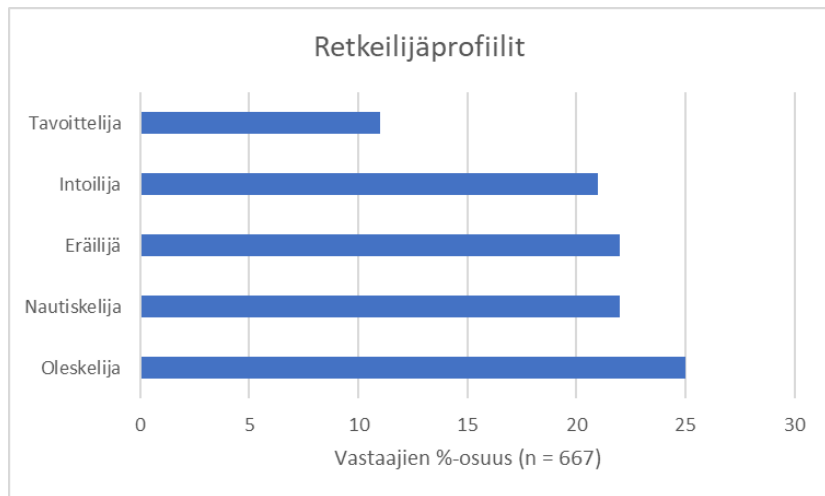
Perusteluja, miksi jokin aktiviteetti ei sovi monikäyttöreiteille:

- Ratsastus: hevoset arvaamattomia, säikkyjä, isoja, rikkoo maaston, hevosen uloste voi häiritä hiihtäjiä, ratsastukselle omat reitit, koiran kanssa ei ole mukava kohdata reitillä hevosia, ratsastajien huomioitava, että reiteillä paljon koiria.
- Pyöräily: kova vauhti, rikkoo maaston, eivät huomioi toisia, ei tilaa ohittaa tai ohittavat liian läheltä, vaaratilanteet, rikkovat rauhan, pitäisi olla ainakin riittävä osa reiteistä pyöräilyltä rauhoitettuja, vaikka osalla reiteistä olisi pyöräily sallittua.
- Koiran ulkoilutus: koirat irti, eivät osaa käyttäytyä, koiranomistajat eivät pidä koiriaan hihnassa, eivät kerää jätöksiä, antavat kaivaa kuoppia.
- Hiihto: laturaivo, hiihtäjien käytös usein hankalaa muuten liikkuvia kohtaan, tarvitsevat oman ladun, ladut voivat mennä pilalle muista kulkijoista.
- Jalkaisin liikkuminen: rikkoo ladut, polkujuoksijat eivät osaa käyttäytyä luonnossa, syövät energiageelejään juoksun aikana ja heittävät kääreet maahan.

Monikäyttöreittien haasteet 2/2

- Perusteluja, miksi kaikki aktiviteetit sopivat samalle reitille:
 - Kaikilla tavoilla saa liikkua kansallispuistossa, jotka kuuluvat jokamiehen oikeuksien joukkoon, ei voi rajata maastopyöräilyä pois.
 - Kaikille mahdollisuus, luonto on kaikille, on tilaa kaikille, toiset huomioiden onnistuu, kun kunnioitetaan toisia eikä esim. ajeta pyörällä päälle.
 - Mieluiten kaikki samalle merkitylle reitille, jotta luonto kuuluu mahdollisimman kohdennetusti eikä kaikkialta.

Retkeilijäprofiilit

Retkeilijäprofiilit Nuuksion kansallispuistossa.

Retkeilijäprofiilit suuruusjärjestyksessä Nuuksion kansallispuistossa:

- **Oleskelija 25 %:** Viihdyn luonnossa esimerkiksi kaveri- tai perheporukassa. Tällä retkellä vietimme aikaa pääosin esim. eväitä syöden, grillaten ja pelaten.
- **Nautiskelija 22 %:** Arvostan hyviä palveluja luontokohteilla. Tällä retkellä kuljin merkittyjä reittejä nauttien vaivattomista luontokokemuksista.
- **Eräilijä 22 %:** Selviän luonnossa eri vuodenaikoina erätaidoillani. Tällä retkellä liikuin kansallispuiston hiljaisemmissa osissa omia polkujani kulkien.
- **Intoilija 21 %:** Olen juuri innostunut retkeilystä ja luonnossa liikkumisesta. Olin tällä retkellä keräämässä kokemuksia ja elämyksiä.
- **Tavoittelija 11 %:** Luonto on minulle paikka haastaa itseäni. Tällä retkellä tulin kansallispuistoon tavoitteellisen harrastuksen (esim. maastopyöräily, polkujuoksu, luontokuvaus tai sienestys) vuoksi.

Vertailua aikaisempaan tutkimukseen

- Verrattuna edelliseen Nuuksion kansallispuiston kävijätutkimukseen 2015–2016 (Lehtonen 2017) tässä tutkimuksessa:
 - Kävijöiden rahankäytön kokonaistulovaikutus kasvoi vuosien 2015–2016 3,85 miljoonasta 6,85 miljoonaan euroon vuonna 2022.
 - Kävijöiden rahankäytön kokonaistyöllisyysvaikutus kasvoi vuosien 2015–2016 23:sta 40 henkilötyövuoteen.
 - Kotimaisten matkailijoiden keskimääräinen rahankäyttö kasvoi käyntikertaa kohti vuosien 2015–2016 14 eurosta 44 euroon vuonna 2022.
- Vaikutusten laskennassa 2022 käytettiin vuonna 2019 päivitettyjä uusia kertoimia.
- Käyntimäärä vuonna 2015 oli 343 800 verrattuna arviolta 315 000:een vuonna 2022 (arvio annettu 14.11.2022) eli laskua oli noin kahdeksan prosenttia.

Tärkeimmät erot aiempaan verraten

- Paikallistaloudelliset ja työllisyysvaikutukset lähes kaksinkertaistuivat vuosista 2015–2016 vuoteen 2022, vaikka kävijämäärä laski.
- Rahankäyttö käyntiä kohden on melko pientä: paljon paikallisia eväsretkeilijöitä ja telttailijoita omin eväin, ja rahankäyttöä eväisiin ja bensakuluihin ei usein ilmoitettu. Rahankäyttö on noussut erityisesti majoitus- ja ruoka- ja vähittäiskauppaostoissa. Kansallispuistossa yöpymiset ovat lisääntyneet omassa majoitteessa, ja viipymä laskenut lähialueella. Vuokratupien suosio on laskenut. Muutosten syitä vuokratupien huono kunto, korona, vähemmän rahaa käytössä, kasvanut hotellitarjonta lähialueella. Julkisilla tultiin useammin.
- Aluekohtainen kävijätyytyväisyysindeksi on noussut, kun on kehitetty palvelurakenteita lähivuosina.
- Nuuksion kansallispuisto on vakiintunut erityisesti helsinkiläisten ja espooalaisten virkistyskohteena (lenkkeily, pyöräily, koiran ulkoilutus, eväsretket, telttailu). Ensikertalaisten määrä on vähentynyt, mihin ehkä syynä ruuhkaisuus ja uutiset ongelmista.
- Isoja ryhmiä on vähemmän ja yksin tulevia enemmän, syynä lienee korona. Aasian, Venäjän ja Itä-Euroopan matkailijoita sekä pyöräilijöitä, juoksijoita ja ratsastajia on vaikea saada vastaamaan.

Nuuksen tulevaisuuden haasteet

- Tärkeimmät motiivit tulla ovat luontokokemukset, luonnon rauha ja puhtaus. Toisille bilepaikka, toisille paikka rauhoittua → eriyetyt paikat? Oleilijat eli eväsretkeilijät suurin kävijäryhmä, paljon maahanmuuttajia: missä roolissa luonto, tuntevatko säännöt, liikkuvatko luonnossa, tulenteko- ja metsäpalovarointietämys? Hormillisia tulisijoja tarvittaisiin lisää kuumina kesinä.
- Maksuhalukkuutta on tietyille palveluille → mistä palveluntarjoajat? Voisiko Suomen luontokeskus Haltia profiloitua ulkoiluun ja retkeilyyn liittyvien kurssien järjestyspaikkana, järjestäjänä ja välinevuokraajana?
- Kulkuyhteydet ja palvelut: julkisen liikenteen kehittäminen joustavin reittivaihtoehdoin, lisää pysäkkejä, tiheämmin, ei vain Espoon kautta. Ravintolapalvelut viikonloppuisin aamusta ja illasta kiinni.
- Monikäyttöreittien kehittäminen: leveämpiä, osin eriytettyjä, ongelma vauhtilajit, ohitus- ja kohtaamistilanteet: pyöräilyetiketti, koiran ulkoilutusetiketti, sanktiot tms.?
- Vastausmäärien ja palautteen perusteella runsasta käyttöä alueilla, joista meillä ei ole kattavaa kuvaa eli ns. hiljaisemmat alueet, telttailualueet → roskat, kuluminen, laittomat tulet. Lisää palveluja?

www.metsa.fi

[@metsahallitus_forststyrelsen](https://www.instagram.com/metsahallitus_forststyrelsen)

[@metsahallitus](https://www.twitter.com/metsahallitus)